

Ігор БРИНДАК

Слова, винесені у заголовок, взяті з Євангелія: «Ви ж зважайте! Я сказав вам усе заздалегідь» (Мр. 13, 23). Проте відразу хочемо застерегти читачів, що мова у цій публікації йтиме не про якісь апокаліптичні події, а про інші речі, про які Спаситель також сказав наперед. Хоч, правда, люди менше звертають на них увагу.

Той, хто жив у радянські часи, мабуть, пам'ятає, що тоді можна було придбати продукти, на упаковці або на тарі яких було написано, що термін зберігання такий-то, але при цьому не вказувалося дати виготовлення. І як тоді люди могли знати, відколи потрібно було розпочинати відлік часу. Це, ясна річ, викликало серед людей справедливі нарікання. Тепер ситуація змінилася. На упаковці пишуть уже не термін зберігання, а те, що цей продукт необхідно спожити до певної дати. Якщо, припустимо, хтось споживе цей продукт пізніше, аніж у зазначений термін, і це приведе до якогось негативного наслідку, то чи можна тоді мати претензії до виробника? Ні, звичайно ж, бо останній заздалегідь попередив, доки можна споживати пропонований продукт. Подібно як хтось купує в аптеці ліки, то може побачити на упаковці не лише граничну дату зберігання, але й також застереження про побічні ефекти та прочитати коротку вказівку, за яких умов їх можна вживати. І якщо хтось це проігнорує, то також не зможе висувати претензії до фірми-виробника. Багато ще у нашому житті можна знайти подібних прикладів.

А тепер перенесемося у сферу релігійну. Ні для кого не є секретом, що дуже часто людей від Церкви, а то й загалом від релігії відштовхують не якісь наукові факти, а вчинки окремих віруючих людей, іноді й представників духовенства. Але чи така позиція є правильною? Погляньмо спочатку на справу з чисто людської логіки. Більшість із нас десь навчається чи працює або принаймні робила це в минулому. І чи начальники, які траплялися нам на місці навчання чи праці, усі були чесними і справедливими? А чи всі люди, з якими нам доводилося навчатися або працювати, відзначалися чеснотами? І хіба ми відразу залишали місце праці або навчання, побачивши, що хтось не відповідає моральним стандартам? Ось так-то.

Дехто, правда, зауважить, що Церква все ж є установою Божою, а не людською, тож тут потрібен інший підхід. Правильно, а тому погляньмо, що говорив з цього приводу сам Засновник Церкви, Ісус Христос. Чи твердив Він, що серед Його послідовників будуть одні праведники? Ні, він казав зовсім інше: «Не кожен, хто промовляє до мене: Господи, Господи, увійде в царство небесне» (Мт. 7,21). Спаситель, як відомо, також розповідав притчу про кукіль і пшеницю (Мт. 13, 24-43) і притчу про невід (Мт. 13, 47-50). З цих притч виходить, що добро і зло у Церкві будуть існувати постійно, аж до Другого пришествя. Про цей момент у нашому часописі, до речі, уже згадувалося (див. «Про добрі і злі періоди», «Жива Вода», №2 2013). Цікаво, що у притчі про кукіль і пшеницю прямо говориться: «Пане, хіба не добре зерно ти посіяв на твоєму полі? Звідки ж взявся кукіль?» (Мт. 13, 27). Питання можна назвати пророчим, бо його, мабуть, не один раз ставили упродовж двотисячолітньої історії християнства. А ще є в Євангелії притча про весільний бенкет. Там прямо говориться: «Вийшли ці слуги на дороги і зібрали усіх, кого тільки спіткали – злих і добрих, так що весільна світлиця була гостей повна» (Мт. 22,10). До речі, як впливає з подальшого змісту цієї притчі, дехто з тих злих таким й залишився. А ось що говорить апостол Павло, проте, вже без притчі: «Зважайте на самих себе і на все стадо, над яким Дух Святий поставив вас єпископами, щоб пасли Церкву Божу, що її Він придбав кров'ю власною. Я знаю, що по моїм відході увійдуть поміж вас вовки хижі, які не щадитимуть стада. Та й поміж вас самих повстануть люди, що говоритимуть погубні речі, щоб потягнути за собою учнів» (Ді. 20, 28-30). Тут уже не просто говориться про зло в Церкві, але й те, що цьому злу піддадуться навіть деякі ієрархи.

Але чи на підставі цього Святе Письмо твердить, що Церква є неправильна або такою з часом стане? Ні, говорить про зовсім протилежне: «Коли ж не схоче слухати й Церкви, нехай буде для тебе як поганин і митар» (Мт. 18,17). Або: «Церква Бога живого – стовп та основа правди» (I Тим. 3,15). Тут навіть не потрібно ніяких коментарів. Тобто, як ми бачимо, з одного боку, Боже Слово заделегідь попереджує про зло в Церкві, але в той же час твердить, що Церква – це стовп і основа правди. Тому використання як аргумент чи проти святості Церкви, чи проти релігії загалом чиєїсь злої поведінки є позбавлене будь-якої логічної підстави.

Усе вище вказане стосується також і різних порівнянь негативних явищ в історії християнства з тоталітарними режимами ХХ-го століття. Про це, до речі, також уже писала «Жива Вода» (див. «Про одне не зовсім доречне порівняння», №№9-10, 2015). Не доречні подібні порівняння ще й тим, що ніяка партія в історії заделегідь не попереджувала, що її члени, добравшись до верхів, можуть творити ненормальні речі. А Церква, як ми бачимо, попереджувала.

Іноді від деяких людей можна почути й таке: «Я, можливо б, повірив у те, що навчає Церква, якби особисто побачив якесь чудо». Що ж, таке чудо насправді існує. Його дійсно кожен може побачити, і цим чудом, власне, і є сама Церква. Пояснюю, чому. Насамперед через її незнищенність. Пригадаймо відомі євангельські слова: «Ти Петро-Скеля, і Я на цій скелі збудую мою Церкву, що пекельні ворота її не подолають» (Мт. 16,18). Як ми знаємо, в історії робилися неодноразові спроби знищити Церкву, але усі вони закінчилися фіаско. Однак незнищенність Церкви проявилася не тільки стосовно зовнішніх переслідувань, але також і відносно внутрішніх проблем. В антикатолицькій літературі люблять згадувати, що колись в історії були аморальні папи, кардинали, якісь інші церковні достойники. Так, але жоден із них не призвів ані до розпаду Церкви, ані до зміни догматів. Більше того, в історії відомий ще такий період, як Велика папська схизма (1378-1417). Себто, коли одночасно існували три понтифіки, і дуже складно було визначити, який із них – законний. Цей момент в антикатолицькій літературі є також дуже популярним. Але, як не дивно, він, навпаки, свідчить про правдивість Церкви, бо згідно з усіма людськими законами Церква ще тоді мала б розпастися. Але цього не сталося. Навпаки, ситуація з часом прояснилася, і тепер ми маємо тільки одного понтифіка.

А зараз пригадаймо ще одну євангельську притчу - про гірчичне зерно: «Царство небесне подібне до зерна гірчиці, що його взяв чоловік та й посіяв на своєму полі. Воно, щоправда, найменше з усіх зерен, але як виросте, стає найбільшим з усієї городини, і навіть стає деревом, так що птаство небесне злітається і гніздиться на його гілках» (Мт. 13, 31-32). І ця притча сповнилася буквально до йоти. У часи Спасителя, як відомо, було тільки дванадцять апостолів і ще сімдесят два учні. Це дуже мало в порівнянні з політичними чи релігійними угрупованнями тодішньої Юдеї. А що ми маємо тепер? Число католиків у всьому світі становить 1 мільярд 254 мільйони чоловік (дані за 2013 рік. Див. «Католицизм: [https://ru.wikipedia.org/wiki/ католицизм](https://ru.wikipedia.org/wiki/католицизм)). Це більше, ніж у будь-якій іншій християнській чи нехристиянській конфесії у світі. Хтось, правда, може зауважити, що мусульман зараз приблизно стільки ж. Так, але усіх разом. Не забуваймо, що мусульмани теж поділені між собою: сунніти, шиїти, салафіти та ін. Усіх разом християн, річ ясна, буде ще більше. Але повернемося до притчі про гірчичне зерно. На підставі неї ми можемо наочно переконатися, як реально сповнилися євангельські слова, записані ще дві тисячі років тому. До речі, ця притча є також відповіддю на ще один поширений закид, що, мовляв, у сучасній Церкві є багато такого, чого у первісній не було. Дійсно, що стосується зовнішніх моментів, то їх у первісній Церкві могло й не бути. Але не забуваймо, що і дерево назовні відрізняється від насінини. Однак це не заперечує, що воно з цієї насінини виростало.

Отже, як бачимо, багато чого з того, що Спаситель говорив дві тисячі років тому, сповнилося на наших очах, і ми можемо в цьому реально переконатися. А це означає, що й інші речі, про які говорить Євангеліє, є теж правдиві, хоч, можливо, вони для нас ще не стали очевидними. Але через реальність перших речей маємо підстави повірити і другим,

бо Господь нам про це усе сказав заздалегідь.

Ігор БРИНДАК «Я сказав вам усе заздалегідь»//Жива вода №1 2016